

Handläggare: Monica Fredriksson
Telefon: 08-508 09 032

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Granskningsrapport av korttidsvård för äldre – svar på remiss från äldrenämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till äldrenämnden för kännedom.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Äldreomsorgsinspektörerna har under december 2010 och januari 2011 granskat korttidsvården på bl.a. Malmens korttidsboende, inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende. Det sammantagna intrycket är att det är en väl fungerande verksamhet och att personalen har ett individuellt och pedagogiskt arbetssätt. Vissa brister konstateras dock i verksamheten, framförallt gällande den sociala dokumentationen.

Förvaltningen instämmer i att den sociala dokumentationen behöver utvecklas och förbättras. Uppföljning kommer att ske i oktober i samband med den årliga verksamhetsuppföljningen, som omfattar samtliga verksamhetsområden inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende.

Bakgrund

Äldreomsorgsinspektörerna har under december 2010 och januari 2011 granskat korttidsvården i stadsdelsnämnderna Norrmalm, Kungsholmen, Östermalm, Södermalm, Skärholmen, Älvsjö och Hägersten - Liljeholmen. Dels har samtal gjorts med beställarenheterna i respektive stadsdelsnämnd och dels har alla enheter där det bedrivs korttidsvård granskats och poängbedömts.

Rapporten har överlämnats till respektive stadsdelsnämnd för ställningstagande till åtgärder med anledning av granskningen.

Ärendet

Sammanfattning av rapporten

Äldreomsorgsinspektörerna har i uppdrag att granska stadsdelsnämndernas äldreomsorg på ett systematiskt sätt. Fokus för inspektörernas arbete är att beskriva och bedöma kvaliteten utifrån de äldres perspektiv.

Rapporten består av två delar, intervjuer och granskning. I varje stadsdel har chefen för beställarenheten och tre biståndshandläggare som arbetet länge på enheten intervjuats angående förhållningssätt och handläggning vid korttidsvård. Intervjuszvaren har sammanfattats och redovisas för regionens stadsdelar gemensamt.

Granskningsmetoden består av deltagande observationer olika tider på dygnet och veckans alla dagar, samtal med chefer, personal, äldre och anhöriga samt bedömning av kvaliteten i den sociala dokumentationen. Äldreomsorgsinspektörerna gör både oanmälda och anmälda besök. Granskningarna redovisas för varje stadsdel separat.

Om korttidsvård

Korttidsvård kan beviljas för olika situationer, exempelvis:

- Som växelvård då den äldre regelbundet bor viss tid i månaden på korttidsvårdsenheten, vanligast två veckor på korttidsvård och två veckor hemma. Detta fungerar som avlastning för anhängigvårdare och kan vara ett första steg mot permanent vård- och omsorgsboende.
- Som tillfällig avlastning för anhöriga, dvs. man ansöker om att få 1-2 veckors tillfällig avlastning för att få vila upp sig, göra en resa eller liknande.

- För att den äldre behöver en tids återhämtning efter sjukhusvistelse eller för att bostaden behöver anpassas innan man kan klara sig hemma.
- För att det behöver utredas vilka behov den äldre har, i väntan på att god man utses eller annat.

Resultat från intervjuer med beställarenheterna

Alla intervjuade uppger att man följer stadens riktlinjer när det gäller korttidsvård. Flertalet beställarenheter hade tillsammans gått igenom och diskuterat de ändringar som införts i och med revidering av riktlinjerna 2010. Riktlinjerna används aktivt vid diskussioner och ärendedragning.

Korttidsvård för växelvård och avlastning är man överlag ”generös” med att bevilja och ser det som självklart att stötta anhörigvårdare på det sättet. I de fall man beviljar korttidsvård efter sjukhus är det oftast för vidare utredning av behovet. I flertalet stadsdelar uppges att man hellre beviljar korttidsvård än permanent boende vid behov av vård i livets slut, då man tycker det känns mer etiskt riktigt.

Samtliga understryker vikten av att vara tydlig i beställningen vad gäller mål och syfte med vistelsen för att få det resultat man förväntar sig. Detta underlättar också vid uppföljningen.

I flera av stadsdelarna har antalet beslut om beviljad korttidsvård minskat avsevärt under de senaste åren. (se tabell nedan). Den stora minskningen sägs dels bero på att man numera i stort sett inte har några placeringar i väntan på permanent boendeplats, en följd av valfrihetssystemen och att det i staden är god tillgång på platser i vård- och omsorgsboende. Man säger också att demensutredningar går snabbare nu, att man arbetar mer strukturerat, men också att man blivit mer restriktiv av budgetskäl.

Statistikuppgifter gällande korttidsvård (KV) innerstaden

Stadsdel	Antal inv>65år 201008*	Bifall % av alla inv>65år**	Avslag % av alla inv >65år**	Pågående KV i mars		Förändring %
				2007	2010	
Norrmalm	9 435	1,70 (160 st)	0,12 (11 st)	33	28	-15
Kungsholmen	9 100	1,57 (143 st)	0,08 (7 st)	71	33	-54
Östermalm	12 993	1,33 (173 st)	0,2 (26 st)	54	36	-33
Södermalm	18 131	1,38 (251 st)	0,28 (51 st)	63	61	-3
Totalt	49 659	1,46 (727 st)	0,19 (95 st)	221	158	-29

*Enligt USK

**Gäller perioden 1/1 – 31/8 2010. Antal bifall resp avslag inom parentes.

Norrmalms stadsdelsnämnd – Malmens korttidsboende

Beskrivning

Malmens korttidsvård är en del av Väderkvarnens vård- och omsorgsboende och drivs i stadsdelens egen regi. På Väderkvarnen finns förutom korttidsvården ett servicehus och gruppboenden. I bottenvåningen finns restaurang, bibliotek, reception och husets träffpunkt som utgör navet för aktiviteterna. Här erbjuds flera olika aktiviteter dagligen.

Malmens korttidsvård har plats för 14 personer åt gången och är i huvudsak inriktad mot personer med somatisk sjukdom, men här vistas också personer med demenssjukdom. För läkarinsatser ansvarar Curera. Läkare/geriatriker finns på Väderkvarnen fem dagar i veckan, övrig tid har de jour. Boendets sjukgymnast och arbetsterapeut besöker korttidsenheten dagligen.

Resultat

Inspektörerna har utarbetat en granskningsmall där vissa frågor poängbedömts på en skala mellan 1 och 4 poäng. De ämnen/områden som granskats är kompetens, bemanning, aktiviteter/dagligt liv, bemötande, lokalernas utformning, mat och måltider, social dokumentation. Bemanning och lokalernas utformning beskrivs, men poängbedöms ej.

Sammanlagd maxpoäng är 20. Malmens korttidsboende har fått 15 poäng. Inspektörerna anser bl.a. att enheten behöver se över sin inriktning, då man idag tar emot såväl personer med somatiska besvär som personer med utredd och

konstaterad demenssjukdom. Det sammantagna intrycket är trots detta att det är en väl fungerande verksamhet och att personalen har ett individuellt och pedagogiskt arbetssätt.

Högst poäng, 4, får området bemötande. Den sammanfattande bedömningen är att personalen helt lever upp till ledorden respektfullt, hänsynsfullt, lyhört och flexibelt bemötande.

Lägst poäng, 2, får området social dokumentation. Samtlig personal, även timvikarier, har behörighet att dokumentera i Parasol. Aktuell beställning fanns för samtliga på korttidsvården. Flertalet hade en aktuell genomförandeplan och i flera av dem fanns en bra beskrivning av hur och när hjälpen skulle ges. Det fanns dock få eller inga journalanteckningar och det var inte möjligt att följa den enskildes vistelse på korttidsvården.

Övriga områden, dvs. kompetens, aktiviteter/dagligt liv samt mat och måltider, har fått 3 poäng vardera.

Korttidsboendena i de övriga granskade stadsdelarna har som högst uppnått 18 poäng och som lägst 10 poäng. Det fullständiga resultatet av granskningen redovisas i rapporten, bilaga 1.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samarbete mellan äldreomsorgsavdelningen och personal- och kansliavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att äldreomsorgsinspektörernas rapport ger en god och rättvisande bild av den verksamhet som bedrivs vid Malmens korttidsvård.

Förvaltningen har även tidigare fått synpunkter på att det inte är önskvärt att blanda korttidsvården för personer med somatiska (kroppsliga) besvär och personer med demenssjukdom. Förvaltningen håller för närvarande på att se över både omfattning och inriktning av korttidsvården tillsammans med övriga innerstadsdelar.

Den sociala dokumentationen är eftersatt, vilket även konstaterats i förvaltningens egen verksamhetsuppföljning. Stadsdelsförvaltningen kunde vid besök i mars konstatera vissa brister i dokumentationen för socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Vad gäller den sociala löpande dokumentationen sker

ibland en sammanblandning av HSL- och SoL-dokumentation. Den sociala dokumentationen är således ett område som Väderkvarnen ska utveckla och förbättra, både vad gäller användandet av dokumentationssystemen och innehållet i dokumentationen. Det behövs bl.a. ytterligare utbildning i de nya dokumentationssystemen.

Förbättringar ska även göras inom de områden som fått betyget tre, d.v.s. kompetens, aktiviteter och måltider.

Uppföljning av åtgärderna kommer att ske i oktober i samband med den årliga verksamhetsuppföljningen, som omfattar samtliga verksamhetsområden inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende.

Bilagor

1. Granskningsrapporten
2. Kriterier för poängsättning